

سرمقاله

ریشه های فساد اداری در افغانستان

محمد رضا هویدا

ریشه های فساد اداری در افغانستان چنان عمیق است که گشتن به دنبال یک علت و دلیل و تکیه کردن به علتی و غافل شدن از دیگر علت ها، باری از مشکلات افغانستان کم نمی کند و دردی را درمان نمی سازد. در هر زاویه ای که نشسته ایم، در مکانی که قرار داریم و به مشکل فساد اداری در افغانستان نگاه می کنیم، مشکل فساد را به گونه ای می بینیم و علت هایی را می بینیم که دیگری که در زاویه ای دیگر و مکانی دیگر قرار دارد، آن را کمتر متوجه می شود. لذا قبل از هر نظری و یا تصمیم گیری، باید توجه داشته باشیم که فساد اداری نتیجه وضعیت گذشته و موجود افغانستان است و این وضعیت برآمده از بسیاری علت ها است. وضعیت موجود در افغانستان ریشه های عمیقی در مسایل و مشکلات داخلی و خارجی دارد. بدین جهت اگر به عوامل داخلی تکیه نماییم و غافل از عوامل خارجی، فساد اداری موجود در افغانستان را به عوامل داخلی نسبت بدهیم در حقیقت نه کاری از پیش برده ایم و نه دردی را درمان کرده ایم، همان گونه که پرداختن به عوامل خارجی و فراقطنی هایی که در سیاست افغانستان مرسوم است، بر بار مشکلات این دبار می افزاید. رقابت دو بلوک شرق و غرب در قرن بیستم، از افغانستان کشوری ساخت که هر دو بلوک برای ضربه زدن به یکدیگر بدان توجه می کردند، و سرانجام دخالت نظامی شوروی در افغانستان نه تنها پای ابرقدرت شرق را به افغانستان باز کرد، بلکه زمینه دخالت بلوک غرب را نیز به افغانستان فراهم ساخت.

حضور مجدد غرب در افغانستان تحت نام مبارزه با تروریسم نیز هر چند به سقوط حاکمیت طالبان انجامید و افغانستان را از شر القاعده و رژیم تحت حمایتی خاص، کسرد، و جامعه جهانی در افغانستان وارد شدند و سخاوتمندانه به کمک به مردم افغانستان اقدام کردند، اما زمینه های فساد اداری را نیز فراهم ساخت. بدین جهت بعد از چهارده سال، نایبجاست اگر دولت افغانستان کشورها را میهمان را میهمان به گسترش فساد بسازد و کشورهای خارجی که حامیان افغانستان بوده و هستند، دولت افغانستان را متهم به فساد اداری گسترده بسازند. این حکومت و حامیان خارجی افغانستان در حقیقت شرکای یک کار و بار هستند و در نهایت اتهام و فراقطنی از جانب هر دو نادرست است. کشورهای خارجی که برای بازسازی و حمایت افغانستان آمده بودند، بدون برنامه و پلان منظمی وارد افغانستان شده بودند. شاید آنها می دانستند که چگونه رژیم طالبان را سرنگون سازند، ولی نمی دانستند که چگونه کاری برانندار و پر هزینه برای بازسازی کشوری ویرانه را به انجام برسانند. لذا حضور دهها کشور با اولویت ها و روش های کاری مختلف تا حدودی باعث به وجود آمدن فساد اداری در کشور شده است. به عنوان نمونه بسیاری از کشورهای تلاش کردند تا پول هایی را بدون آنکه حتما دولت افغانستان در جریان باشد به مصرف برسانند که نتیجه ای معکوس برای افغانستان داشت. بی توجهی به دولت افغانستان در زمینه های فساد اداری را بیشتر ساخته است. البته نباید به هیچ صورتی از زمینه های داخلی که فساد اداری را هر چه بیشتر گسترش داده است، فارغ بود. زمینه های داخلی فرصت هر نوع گسترش فساد در افغانستان را فراهم ساخته است. در ظرف این کشور است که فساد اداری در افغانستان می توانند چنین به سرعت و قدرت ریشه پیدا کند و گسترش یابد. راه چاره نیز جز در همکاری دولت، مردم و حامیان بین المللی افغانستان نیست. مردم، دولت و جامعه جهانی باید دست در دست هم دهند تا به موازات جنگ با تروریسم به جنگ فساد اداری در افغانستان برونند.

گزارش کمیته تخنیکي - لین انتقال برق ۵۰۰ کیلوولت پل خمری - کابل

توسلی غرجستانی/عضو کمیته تخنیکي /قسمت اول

تاورها می توانند در فاصله حداقلی ۲۵ متری (مرکز به مرکز) احداث شود. ۶. طول مسیر لین انتقال برق: طول مسیر برای احداث لین انتقال برق یکی دیگر از مسایل تاثیر گذار در این پروژه است. سه گزارش مختلف در دسترس هست که طول لین انتقال برق در هر کدام از آنها متفاوت می باشد. این اختلاف ناشی از عدم انجام سروی تخنیکي در هر دو مسیر می باشد. پس از بررسی اسناد مختلف، طول های هر دو مسیر بامیان و سالنگ در جدول شماره ۲ ترتیب شده است: ۷. ضایعات در لین های انتقال برق کشور: به طور کلی در صورت بهره برداری و حفظ و مراقبت استاندارد از لین های انتقال برق ولتاژ بلند، ضایعات در لین های انتقال برق ولتاژ بلند، ناچیز و قابل صرف نظر کردن می باشد. نوعیت کیبل، طول لین انتقال برق، سطح ولتاژ و مقدار برق انتقال داده شده از لین، از مهمترین عوامل تعیین کننده مقدار ضایعات در یک لین انتقال برق می باشد. بدین لحاظ در ادامه، دو لین انتقال مختلف برای برق رسانی به ولایت بامیان از منظر مقدار ضایعات مورد مقایسه قرار گرفته اند: در یک مرجع مورد توافق اعضای کمیته آمده است که در صورت انتقال ۱۰۰۰ مگاوات برق توسط یک لین انتقال ۵۰۰ کیلوولت (دو باندل)، در هر ۱۶۰ کیلو متر ۱.۳ فیصد ضایعات خواهیم داشت. بنابراین افزایش طول لین انتقال برق ۵۰۰ کیلوولت به دلیل برق رسانی به ولایت بامیان، بسر مینای این محاسبه، باعث مقداری افزایش در ضایعات خواهد شد، که به صورت تقریبی در جدول شماره سه آمده است: فرض ثابت بودن دیگر عوامل، هر چه ولتاژ لین های انتقال بلند تر باشد، ضایعات در طول آن لین کمتر خواهد بود، ضایعات در طول لین های ۵۰۰ کیلوولت به مراتب کمتر از ضایعات در لین های ۲۲۰ کیلوولت است. فیصدی ضایعات در لین انتقال برق ۲۲۰ کیلوولت از سباب استیشن پشته سرخ ولایت پروان تا ولایت بامیان، بیشترین درصد ضایعات موجود در جدول شماره چهار خواهد بود. یکی از عوامل قابل مقایسه برای هزینه های

تهیه شده بود، مسیر لین برق ۵۰۰ کیلوولت ترکمنستان بعد از ساب استیشن پل خمری از مسیر دوشی - بامیان و وردک به ساب استیشن ارغنده در شهر کابل تعیین شده و پلان های تخنیکي و مالی برق رسانی به ولایات های مختلف کشور بر این اساس بود. بعد از ارایه ماستر پلان و تأیید آن، در سال ۲۰۱۳، شرکت برشنا و بانک انکشاف آسیایی بر اساس جلسه ۱۱ و ۱۲ فبروری ۲۰۱۳ در شهر اشتوتگارت جرمنی، (در این جلسه نمایندگان وزارت انرژی و آب، بانک انکشاف آسیایی و شرکت برشنا، وزارت مالیه و سایر همکاران بین المللی حضور داشتند) از شرکت فیشر تا علاوه بر مسیر دوشی - بامیان - وردک مسیر سالنگ را نیز مطالعه نموده و امکان احداث لین ۵۰۰ کیلوولت در این مسیر را نیز به شکل مقایسه ای با مسیر دوشی - بامیان - وردک بررسی نمود. پس از انتشار این گزارش مقایسه ای، اسناد داخلي پروژه توسط شرکت فیشر و به درخواست شرکت برشنا برای احداث لین برق ۵۰۰ کیلوولت از مسیر سالنگ تهیه و داخلي بر گزار شد. پس از ارایه اسناد داخلي پروژه به کمیته ملی تدارکات، مسیر این لین مورد پرسش کمیته محترم ملی تدارکات قرار گرفت. براساس هدایت اداری محترم امور ریاست جمهوری، جلسه مشترک با حضور وزیر محترم انرژی و آب، ریاست محترم شرکت برشنا در دفتر معاونیت دوم ریاست جمهوری برگزار گردید. در این جلسه تصمیمات ذیل اتخاذ شد: - پروسه داخلي پروژه متوقف گردد. - کمیته تخنیکي متشکل از وزارت انرژی و آب، شرکت برشنا، دفتر معاونیت دوم ریاست جمهوری و دفتر معاونیت دوم ریاست اجراییه و وزارت های مربوطه تشکیل گردد. - گزارش کار کمیته تخنیکي به کابینه محترم دولت جمهوری اسلامی افغانستان غرض تصمیم گیری نهایی ارایه گردد. در تاریخ ۲۲ جدی ۱۳۹۴ اولین جلسه به ریاست جلالامان محترم وزیر انرژی و آب و با اشتراک نمایندگان محترم ادارات آسیایی ذیل اتخاذ شد: در این جلسه نماینده بانک انکشاف آسیایی برزنتیشن خود را در باره این پروژه ارایه نمود که مورد قبول اعضای کمیته قرار نگرفته و مطابق تصمیم جمعی در این جلسه، قرار بر آن شد تا جلسه بعدی تخنیکي در روزهای آینده در وزارت انرژی و آب و با حضور اعضای کمیته برگزار گردد. در تاریخ ۲۸ جدی ۱۳۹۴ دومین جلسه تخنیکي به ریاست معین محترم انرژی و وزارت انرژی و آب و با حضور نمایندگان محترم ادارات مربوطه برگزار گردید. در این جلسه، در مورد چارچوب و گزارش کاری کمیته تخنیکي موافقه شده و بحث همه جانبه در مورد مقایسه تخنیکي و اقتصادی بین هر دو مسیر صورت گرفت. پس از این جلسه، گزارش تخنیکي اولیه توسط وزارت انرژی و آب تهیه شده و برای اخذ نظرات نهایی اشتراک کنندگان به آن ها ارسال شد. پس از دریافت نظریات نهایی اعضای محترم کمیته تخنیکي، بنا بر هدایت معاونیت محترم دوم ریاست جمهوری، سومین جلسه کمیته تخنیکي در تاریخ ۲۰ جوت ۱۳۹۴ به ریاست معین محترم انرژی و وزارت انرژی و آب و اشتراک سایر اعضا برگزار گردید. در این جلسه، با بحث همه جانبه تخنیکي و اقتصادی، گزارش نهایی جهت ارایه به کابینه محترم دولت جمهوری اسلامی افغانستان تهیه گردید. لیست اشتراک کنندگان در جلسات فوق در ضمیمه می باشد. متن گزارش کمیته تخنیکي: (الف) مقایسه تخنیکي دو مسیر برای انجام مقایسه تخنیکي مسیر بامیان و مسیر سالنگ به منظور انتقال لین ۵۰۰ کیلو ولت، شاخص های ذیل در نظر گرفته شد: ۱. قابلیت اطمینان شبکه برق: شرکت های برق و لین های هوایی انتقال برق یک بخش اساسی از اقتصاد کشورها به شمار می آیند. اگر خدماتی که توسط آن ها فراهم می شود، قطع شود، منجر به از دست دادن سود این شرکت ها و خسارات بیشتری در تولید ناخالص داخلی کشور می شود. اگر قطعی ها مرتباً اتفاق بیفتد، منجر به از دست دادن اعتماد سرمایه گذاری می شوند که نتیجه آن آسیب بیشتر به انکشاف اقتصادی کشور می باشد. در حال حاضر قسمت اعظم برق مورد نیاز در شبکه توزیع برق فعلی کابل، از طریق لین ۲۲۰ کیلو ولت دو مسداده موجود که از مسیر سالنگ عبور کرده است، تأمین می گردد. عبور لین ۵۰۰ کیلوولت جدید از مسیرهای متفاوت الکتریکی و جغرافیایی برای انتقال برق از شمال به پایتخت و جنوب کشور، قابلیت اطمینان شبکه برق کشور را بالا برده و در نتیجه احتمال آسیب پذیری و

Table with 4 columns: ردیف, پیشنهاد, هزینه پروژه در مسیر سالنگ (دالر), هزینه پروژه در مسیر بامیان (دالر)

Table with 4 columns: نام سند, طول مسیر بامیان به کیلو متر, طول مسیر سالنگ به کیلو متر, اختلاف طول دو مسیر به کیلو متر

Table with 4 columns: نام سند, افزایش طول لین ۵۰۰ کیلوولت در مسیر بامیان (کیلومتر), فیصدی ضایعات

Table with 4 columns: نام سند, افزایش طول لین ۲۲۰ کیلوولت در مسیر بامیان (کیلومتر), فیصدی ضایعات

Table with 4 columns: نام مسیر, فیصدی سهولت در انجام کارهای ساختمانی

Table with 4 columns: نام مسیر, مسافت بامیان, مسافت سالنگ

Table with 4 columns: نام مسیر, مسافت بامیان, مسافت سالنگ

Table with 4 columns: نام مسیر, مسافت بامیان, مسافت سالنگ

روزنامه افغانستان The Daily Afghanistan Outlook AFGHANISTAN. Includes contact info for Editor, Deputy Editor, and Publisher, and a list of authors.

